

Основна школа

„НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ“

11070 Нови Београд, Луја Адамича 4, телефон централа 2601-295, факс 2605-758

ПИБ: 102041629 ■ Матични број: 07029667 ■ текући рачун: 840-1566660-89

www.osnovnaskola.co.yu

e-mail: ossplanac@tehnicom.net

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШКОЛСКУ 2019/2020. ГОДИНУ

Нови Београд, септембар 2019.

На основу члана 119. став 1. тачка 1, а у вези с чланом 56. и 61. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” 88/2017и 27/2018 – др.закони) на седници Школског одбора, одржаној дана 12.09.2019. године, једногласно је донета

О д л у к а

I

Школски одбор доноси Анекс Школског програма Основне школе «Надежда Петровић» у Београду, општина Нови Београд за период 2019/2020. годину.

II

Програм из тачке I ове одлуке примењиваће се од 13.09.2019. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примењиваће се од 13. 09. 2019. године.

Број: 489/2019

Београд, 12.09. 2019. година

Директор

(Ивана Стјепановић)

Председник школског одбора

(Сандра Томић)

САДРЖАЈ

1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	4
2. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	5
НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	6
УВОД	7
НАЧЕЛА ИЗРАДЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	8
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ.....	10
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	10
ДРУГИ РАЗРЕД	10
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	18
ШЕСТИ РАЗРЕД	18
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	27
СЕДМИ РАЗРЕД.....	29

1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А . ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
УКУПНО: А		19	684	20	720	20	720	20	720
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско вас.	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		20	72	21	756	21	756	21	756

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20	720	21	756	21	756	21	756
2.	Пројектна настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана год.		7-10 дана год.		7-10 дана год.		7-10 дана год.	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана год.		1-3 дана год.		1-3 дана год.		1-3 дана год.	

2. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	4	144
2.	Енглески језик	2	72	2	72
3.	Историја	1	36	2	72
4.	Географија	1	36	2	72
5.	Биологија	2	72	2	72
6.	Математика	4	144	4	144
7.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
8.	Техника и технологија	2	72	2	72
9.	Ликовна култура	2	72	1	36
10.	Музичка култура	2	72	1	36
11.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+543	2	72+543
12.	Физика	-	-	2	72
УКУПНО: А		24	918	25	954
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ				
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36	1	36
2.	Други страни језик	2	72	2	72
УКУПНО: Б		3	108	3	108
УКУПНО: А + Б		27	1026	28	1062

Облици образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана год.		До 2 дана год.	

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Историја	2	72
4.	Географија	2	72
5.	Биологија	2	72
6.	Математика	4	144
7.	Информатика и рачунарство	1	36
8.	Техника и технологија	2	72
9.	Ликовна култура	1	36
10.	Музичка култура	1	36
11.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
12.	Физика	2	72
13.	Хемија	2	72
УКУПНО: А		28	1008
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	нед.	год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Други страни језик	2	72
УКУПНО: Б		3	108
УКУПНО: А + Б		31	1116

Облици образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Слободне наставне активности	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана год.	

УВОД

Школски програм израђен је за период од четири године, тј. од школске 2018/19. до школске 2021/2022.

По потреби се доносе измене и додаци Школском програму у виду Анекса школског програма.

Школским програмом обезбеђује се остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе.

Школски програм израђен је у складу са Законом.

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи.

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм се доноси на основу наставног плана и програма у складу са Законом.

Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања.

Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

ОШ «Жикица Јовановић Шпанац» основана је 1956. године. До 1964. године настава се одвијала у згради садашње IX гимназије, а од тада је добила нову зграду у улици Луја Адамича број 4. За успехе постигнуте у васпитно-образовном раду Школа је 20. октобра 1970. године добила Доситејеву награду.

Априла 2003. године Школа је променила име у ОШ «Надежда Петровић». Школа покрива простор месне заједнице «Пионир».

Корисна површина школске зграде износи 3347 квадратних метара. Површина дворишта са спортским теренима и зеленим површинама износи 15244 квдратних метара.

Школа располаже следећим просторијама:

1. учионице опште намене
2. кабинети физике/хемије, биологије, ТИО, ликовне културе, музичке културе, математике, српског језика, страних језика и кабинет географије/историје
3. сала за физичко са осталим просторијама
4. зборница
5. библиотека
6. канцеларије директора, секретара, педагошко-психолошке службе и рачуноводства
7. просторије за спремачице
8. просторије за пријем родитеља и деце
9. подстанице парног грејања
10. просторија ОНО, радионица домара и алатница
11. стан домара

НАЧЕЛА ИЗРАДЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика.

Школски програм ОШ „Надежда Петровић“ је радни документ који приказује све планиране наставне теме и области, активности, као и организацију рада на остварењу циљева и задатака од првог до осмог разреда.

Школски програм базиран је на следећим документима:

- Закон о основама система образовања и васпитања, „Сл. гласник РС“, бр. 88/2017.
- Закон о основном образовању и васпитању „Сл. гласник РС“, бр. 55/2013 и 101/2017.
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за **други разред** основног образовања и васпитања, „Сл. гласник РС – Просветни гласник“, 16/2018.
- Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 15/2018, 18/2018 и 3/2019)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 3/2018)
- Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 18/2018)
- Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 5/2019 од 27.05.2019. године)
- Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 6/2009, 3/2011, 8/2013, 11/2016, 12/2018 и 3/2019)
- Правилник о измени Правилника о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 12/2019), ступио је на снагу 30.08.2019, а примењује се од школске 2019/2020. године

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

1. обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју ученика;
2. обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovito развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
3. свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
4. развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
5. развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
6. континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним знањима и образовној пракси;
7. развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
8. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
9. развијање кључних компетенција за celovito учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
10. развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
11. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
12. развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
13. развијање позитивних људских вредности;
14. развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
15. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
16. развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
17. повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
18. повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ: је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писменог изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова: 180

ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
КЊИЖЕВНОСТ	70	- разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; - одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; - одреди редослед догађаја у тексту; - уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - разликује стих и строфу; - уочи стихове који се римују; - објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; - наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму; - изводи драмске текстове; - износи своје мишљење о тексту; - разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - одређује основне граматичке категорије именица и глагола; - разликује реченице по облику значењу; - поштује и примењује основна правописна правила; - влада основном техником читања и писања латиничког текста; - пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; - разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); - изражајно чита ћирилички текст.
ЈЕЗИК (граматика, правопис и ортографија)	40	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	70	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ: је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова: 72

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
ПОЗДРАВЉАЊЕ	4	- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - разуме позив и реагује на њега; - упуту позив на заједничку активност; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - упуту кратке и једноставне молбе; - исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упуту једноставне честитке; - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности; - тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.
ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	4	
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	5	
ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	5	
ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	5	
ЧЕСТИТАЊЕ	5	
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	6	
ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	6	
ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	6	
ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	5	
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	6	
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	6	
ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ	5	
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА	4	

МАТЕМАТИКА

Циљ: је да ученик овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развоја основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникацијематематичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 180

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
БРОЈЕВИ	146	одреди десетице најближе датомброју; усмено сабира и одузима бројеве до100; користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; усмено множи и дели у оквиру првестотине; израчуна вредност бројевог израза са највише две операције; решитекстуални задатак постављањем изразанајвише дверачуна-ске операције и провери тачност решења; одреди непознати број у једначини са једном аритметичком опера-цијом; одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине; изрази одређену суму новца преко различитих апоена; прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; прикаже мањи број података у табlici и стубчастим дијаграмом; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
ГЕОМЕТРИЈА	26	разликује дуж, полуправу и праву; одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); одреди обим геометријске фигуре; нацрта правоугаоник, квадрат и троугаонак квадратној мрежи и тачкастој мрежи; уочи подударне фигуре на датом цртежу; уочи симетричне фигуре; допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	8	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).

СВЕТ ОКО НАС

Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
НАСЕЉЕ СА ОКО ЛИНОМ	Други и ја	идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима;
	Култура живљења	

	Човек ствара	7	оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопстве- ног живота; препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; одреди тип насеља на основу његових карактеристика; повежеличнухигијену, боравакуприроди, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; безбедно поступа пре и током временских непогода; истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; пронађе нову намену коришћених предмета; наводи примере различитих облика кретања у окружењу; одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; измери растојање које тело пређе током свог кретања; пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/ карактеристичних објеката; именује занимања људи у свом насељу са околином; одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; разликује облике рељефа у свом насељу и околини; разликује облике делова површинских вода у свом насељу и околини; идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама; разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; штедљиво троши производе који користе свакодневне ситуације; разврста отпад на предвиђена места; негује својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; изведе једноставне огледе пратећи путства; повеже резултате рада са уложеним трудом.
	Кретање и оријентација у простору и времену	17	
	Разноврсност природе	20	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
ОБЛИЦИ	32	користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; изрази, одабраним материјалом техникама своје емоције, машту, сећања изамисли; користи једноставне информације одабраних ликова на дела као подстицај за стваралачки рад; изражава, светлимитамним бојама, свој доживљај уметничког дела; идентификује и истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; повезује уметничко занимање и одговарајуће производе; пружи основне информације о одабраном музеју; разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	14	
ЛИКОВНЕ ИГРЕ	12	
ПРОСТОР	14	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	36	објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; разликује различите инструменте по бој и звуку и изражајним могућностима; издвоји основне музичке изражајне елементе; препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; изговара бројалице у ритму, уз покрет; пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; примењује правилан начин певања и договорна правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; повезује ритам са графичким приказом; објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; учествује у школским приредбама и манифестацијама;
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	36	
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	16	

		направи децје ритмичкеинструменте; осмисли покрете узмузику; осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игрепомо-ћу различитих изворазвука; осмисли одговор на музичкопитање; осмисли једноставну мелодију на краћи задатитекст; премалитерарномсадржајуизабереодпонуђених, одговарајући музички садржај; поштуједоговоренаправилапонашањаприслушањуиизвођењу музике; користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоцезвука
--	--	---

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 108 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА		Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		108	примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе(вежбе обликовања); правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведенакретања; комбинујеусвојеномоторичкевештинеуигриисвакодневном животу; одржава равнотежу у различитимкретањима; разликује правилно од неправилног држањатела; успостави правилно држањетела; правилно дише токомвежбања; изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичкупратњу; изведе дечји и народниплес; користи основну терминологијувежбања; поштује правила понашања у и на просторима завежбање; поштује мере безбедности токомвежбања; одговорно се односи према објектима, справама и реквизитимау просторима завежбање; поштује правилаигре; навијаибодриучесникеуигринаначинкојимникоганевређа; прихвати победу и пораз као саставни део игре итакмичења; уредно одлаже своје ствари пре и наконвежбања; уочава улогу делова тела увежбању; уочи промене у расту код себе идругих; препозна сопствено болесно стање и не вежба када јеболестан; примењујездравствено-хигијенскемерепре,утокуинаконвежбања; одржава личнухигијену; учествује у одржавању простора у коме живи иборави; наведе врсте намирница уисхрани; препознаје везу вежбања и уносаводе;
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	108	
	Скакања и прескакања		
	Бацања и хватања		
	Пузања, вишења, упори и пењања		
	Вежбе на тлу		
	Вежбе равнотеже		
	Вежбе са реквизитима		
	Плес и Ритмика		
	Полигони		
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	108	
	Здравствено васпитање		

			повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; препозна лепоту покрета увежбању; се придржава правила вежбања; вреднује успех увежбању;
--	--	--	---

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
УВОДНИ ЧАС –КАСИЦА	1	- изражајно чита ћирилички текст. - разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; - објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; наведе једноставне примере поређења из текстова из свакодневног живота; чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; изражајно рецитира једну песму; изводи драмске текстове; износи своје мишљење о тексту; лада основном техником читања и писања латиничког текста; пронађе експлицитно и имплицитно садржање информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; правилно састави дугу и потпуно реченицу и спојивише реченица у краћу целину; учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); изражајно чита ћирилички текст. Мерење времена (дан, месец, година, час, минут). оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из повежеличких хигијене, борава у природи, физичке активности разноврсну исхрану са очувањем здравља; одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; безбедно поступа пре и током временских непогода; пронађе тражени објект у насељу у помоћу адресе/карактеристичних објеката; одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; разврста животиње из околине по основним карактеристикама живота и начина исхране; идентификује заједничке особине живих бића на примерима из околине; разврста отпад на предвиђена места; негује својим понашањем неутрожава биљке и животиње у околини; изведе једноставне огледе пратећи путања; пов преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; еже резултате рада са уложеним трудом.

		користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; изрази, одабрани материјалом техникама своје емоције, машту, сећања изамисли; изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине разликују различите инструменте по бој извука и изражајним могућностима; изговара бројалице у ритму, уз покрет; учествује у школским приредбама и манифестацијама; осмисли покрете уз музику; осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; смисли одговор на музичко питање; осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; премалитерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; успостави правилно држање тела; правилно дише током вежбања; изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; изведе дечји и народни плес; поштује правила игре; уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; уочава улогу делова тела у вежбању; уочи промене у расту код себе и других; препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; одржава личну хигијену; учествује у одржавању простора у коме живи и борави; наведе врсте намирница у исхрани; разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; -разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити -успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; -искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; -препозна и уважи осећања и потребе других; препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ; се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; препознаје предности, ризике и опасности посебе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; учествује у изради плана једноставне акције
--	--	---

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ по завршетку 2. разреда ученик ће бити у стању да:
ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама	17	- разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; - успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО – Одељење/група као заједница	8	- искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; - препозна и уважи осећања и потребе других; - наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о деčјим правима;
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ – Комуникација и сарадња	7	- прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; - препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ – Акција одељења/групе	4	- се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; - наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; - разликује ненасилну и насилну комуникацију на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих сукобу; представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; наводи примере одговорности одраслих ученика за безбедност у школи; - препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; учествује у изради плана једноставне акције; са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.

ШЕСТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, уговорити писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и социјативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и

приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 144 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА		Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
КЊИЖЕВНОСТ		63	повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; одреди род књижевног дела и књижевну врсту; прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; разликује ауторску приповетку од романа; анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); уочава основне елементе структуре књижевно уметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; разликује облике казивања; увиђа звучне, визуелне, тактилне, олафакторне елементе песничке слике; одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевном уметничком контексту; анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; анализира поступке и кључна књижевна уметничка дела, слушајући се аргументима из текста; уочава хумор у књижевном делу; разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; уважава националне вредности и негује културно историјску баштину; препоручи књижевно дело уз кратко образложење; упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; разликује реченице по комуникативној функцији; доследно примењује правописну норму; користи правопис (школско издање); разликује дуге и кратке акценат у изговореној речи; употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и сажимања, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање;
ЈЕЗИК	Граматика. (морфологија, синтакса)	40	
	Правопис	6	
	Ортографија	4	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА		31	

		разликује и гради аугментативе идеминутиве; саставља обавештење, вест и кратак извештај; разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржана информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; говори јасно, поштујући стандардно језичку норму; изражајно чита обрађене књижевне текстове.
--	--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова: 72 часа

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	5	разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздравља и поздравља, представља себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	5	размени једноставније информације личне природе; у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	4	разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања избивања; опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	5	разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	5	затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	4	разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; упути уобичајене молбе и захтеве;
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	5	честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства;
ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	4	разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	5	пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	5	разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	4	размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	5	опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	5	
ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	5	

ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	6	разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; описује у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; описује неки историјски догађај, историјску личност исл. разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима; разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; описује правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; саопшти правила понашања, забране и своје и туђе обавезе користећи одговарајућа језичка средства; разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;
-------------------------------------	---	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитивно однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
БОЈА	15	користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; изрази своје замисли и позитивне поруке одабраним ликовним техником; описује свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.
КОМУНИКАЦИЈА	5	
ТЕКСТУРЕ	7	
УОБРАЗИЉА	4	
ПРОСТОР	5	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЧОВЕК И МУЗИКА	6	повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; опише улогу музике у средњовековној Србији; уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; одреди врсту музичког инструмента садиркама по изгледу и звуку; опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; коментарише слушано дело у односу на извођачки састав инструмената; идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба; изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; примењује правилну технику певања; примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); учествује у школским приредбама и манифестацијама; понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	3	
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	5	
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	18	
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	4	

ИСТОРИЈА

Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3	образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима;
ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	20	поређи историјске појаве;
ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	29	наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку;
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Прединдустријско доба)	20	на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); сагледа значајну улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; прикажу еволуацију историјске карти динамичку различитих историјских појава и промена; на историјској карти лоцирају правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; идентификују разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; поређи положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; обрађује најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора или литературе; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	3	– успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; – одређује математичко-географски положај на Земљи
ГЕОГРАФСКА КАРТА	13	– анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе
СТАНОВНИШТВО	10	– доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група
НАСЕЉА	7	– објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима
ПРИВРЕДА	12	– уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету
ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	16	– објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света
ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	11	– објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе

ФИЗИКА

Циљ учења Физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активности знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
УВОД У ФИЗИКУ	4	разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину; објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); разликује деловање силе Земљине тежине од тежине тела; повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности;
КРЕТАЊЕ	14	
СИЛА	14	
МЕРЕЊЕ	13	
МАСА И ГУСТИНА	15	
ПРИТИСАК	12	

		разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање поснегу...); познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане); изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења); мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења; решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).
--	--	--

МАТЕМАТИКА

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 144 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	18	прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој цели и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; решити једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; прикаже податке из зависности између две величине у координатном систему (стубчасти, тачкасти и линијски дијаграм); тумачи податке приказане табелом и графички; класификује троуглове по односу четвороуглова на основу њихових својстава; конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди дали су два троугла подударна на основу устава подударности; конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углова троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	48	
ТРОУГАО	24	
ЧЕТВОРОУГАО	22	
ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	16	

БИОЛОГИЈА

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	36	упореди грађу животиња, биљака и бактерија и нивоу ћелија и нивоу организма;
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	16	повеже грађу и животне процесне нивоу ћелије и нивоу организма;
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	6	одреди положај органа човека и њихову улогу;
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	8	цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једно-ћелијских и вишећелијских организама;
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ		користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; хумано поступа према организмима које истражује; направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошких ниша; размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; илустрира примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; групише организме према особинама које указују на јединичко порекло живота на Земљи; одреди положај непознате врсте на „дрвету живота”, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; доведе у везу између понашања људскихоришћем психоактивних супстанци; збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; користи ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата. табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЉУДСКА ПРАВА	9	образложи везу права и одговорности на примеру; наведе примере за групу права <i>слобода да и заштита од</i>; аргументује значај инклузивног образовања, права и потреб за образовањем свих ученика; штити своја права на начин којим не угрожава друге и њихова права; идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; сврси сходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему властима на примеру; разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; учествује у избору теме, узорка и инструмената истраживања; учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; презентује спроведено истраживање и добијене резултате; процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусне грешке; у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	9	
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	8	
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	10	

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова: 72 часа

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	3	разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личној природи; поздравити и поздравити, представити се и другог користећи једноставнија језичка средства;
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	6	размени једноставније информације личној природи; у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања избивања; опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	8	разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
ИЗРАЖАВАЊЕ МОЉБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	5	упутити предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражити и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	8	разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	8	упутити уобичајене молбе из захтева;
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	6	честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства;
ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	3	разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	4	пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	5	разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	4	разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	3	размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	3	опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	3	разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	3	размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима; разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; разуме једноставније забране, правила понашања, своје ситуације обавезе и реагује на њих;

		размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; саопшти правила понашања, забране или стусвојихитуђихобавеза користећи одговарајућа језичка средства; разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;
--	--	--

СЕДМИ РАЗРЕД

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6	– повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; – повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; – анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; – истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; – разликује врсте транспортних машина; – повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима; – повеже подсистеме код возила друског саобраћаја са њиховом улогом; – провери техничку исправност бицикла; – демонстрира поступке одржавања бицикла или mopеда; – самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; – користи CAD технологију за креирање техничке документације; – образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета;
САОБРАЋАЈ	6	
ТЕХНИЧКА ИДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18	
РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20	– управља моделима користећи рачунар; – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, pamетних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; – аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; – идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; – врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру;
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	22	

		– образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; – објасни основе конструкције робота; – класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом; – самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; – изради производ у складу са принципима безбедности на раду; – тимски представи идеју, поступак израде и производ; – креира рекламу за израђен производ; – врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; – процњује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).
--	--	---

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Годишњи фонд часова: 36 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА	Бр. часова	ИСХОДИ
ИКТ	10	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана; – разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији; – уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка: – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4	
РАЧУНАРСТВО	14	
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	8	

		– поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
--	--	--

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 108 часова

ОБЛАСТ/ТЕМА		Бр. часова	ИСХОДИ
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		8	– примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења; – изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – преплива 25 m техником краула, леђног краула и прсном техником; – процени своје способности и вештине у води; – скочи у воду на ноге и на главу; – рони у дужину у складу са својим могућностима; – поштује правила понашања у води, и око водене средине; – уочи ризичне ситуације у води и око ње; – вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	Атлетика	16	
	Спортска гимнастика	14	
	Основе тимских и спортских игара	58	
	Плес и ритмика	8	
	Пливање и Ватерполо	-	
	Полигони	4	
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад)	Физичко вежбање и спорт	-	– примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења; – изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – преплива 25 m техником краула, леђног краула и прсном техником; – процени своје способности и вештине у води; – скочи у воду на ноге и на главу; – рони у дужину у складу са својим могућностима; – поштује правила понашања у води, и око водене средине; – уочи ризичне ситуације у води и око ње; – вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
	Здравствено васпитање	-	

			– примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвеноприхватљив начин; – пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; – подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; - води рачуна о репродуктивним ограничавањима приликом вежбања.
--	--	--	--